

kdyby nyní zabavená částka byla vznikla srážkou částek z důchodů z á k o n n é existenční minimum nepřevyšujících. O to však tu nejde, protože existenční minimum na zaopatřovacích částkách činí podle zákona z 15. dubna 1920, čís. 314 sb. z. a n. jen 4.000 Kč, pod tuto částku povinnému však z jeho zaopatřovacích důchodů sráženo nebylo, nýbrž bylo z nich sráženo jen pod »existenční minimum« v původním exekučním návrhu 6.000 Kč stanovené, takže v pravdě nešlo o srážky nad zákonné existenční minimum, nýbrž šlo o srážky nad meze vymáhajícím věřitelem v exekučním návrhu odchylně od zákona, totiž mírněji stanovené. Skutečně provedené srážky nebyly ovšem kryty exekučním návrhem, ale nepřičily se zákonným předpisům o existenčním minimu a proto nemůže o nich platiti ustanovení § 251 čís. 7 ex. ř. Neobstojí tudíž tento zamítací důvod rekursního soudu. Neobstojí však ani druhý jeho důvod, že nelze míti právního zástupce vymáhající strany za poddlužníka, nýbrž za vymáhající stranu samu. Je věcí vymáhajícího věřitele (§ 54 čís. 3 ex. ř.), by v exekučním návrhu — kromě jiného — při návrhu na zabavení pohledávky pojmenoval pravého poddlužníka. Udal-li ho nesprávně, nepřisluší-li tudíž zabavená pohledávka povinnému proti osobě v exekučním návrhu jako poddlužník pojmenované, jde to na vrub vymáhajícího věřitele, jehož také stíhají následky, nemůže-li exekuce proto tak, jak byla navržena, býti vykonána. Než důvodem, by exekuční žádost byla zamítnuta, taková nesprávnost není. Má-li povinný za to, že mu z důvodů nesprávného srážení částek zaopatřovacích požitků přísluší nárok proti někomu jinému, než proti osobě vymáhajícím věřitelem za poddlužníka označené, není mu zabráněno, by své nároky proti ní nepřivedl k platnosti přes onu exekuci nesprávně navrženou a proto snad neproveditelnou.

Čís. 10687.

»Nájemným (pachtovným)«, pro něž přísluší zákonné zástavní právo na vnesených svršcích, jest i rentová daň s přírážkami, jichž náhradu nájemník (pachtýř) vzal na se smlouvou a jež jsou součástí činže.

(Rozh. ze dne 11. dubna 1931, R I 220/31.)

Pronajímatel zažádal proti nájemcům o zájemné popsání svršků, ježto mu odpůrci dluhují rentovou daň s přírážkami, kterou mu mají podle smlouvy nahraditi. Soud první stolice návrhu vyhověl, rekursní soud návrh zamítl. Důvody: Zákonné právo zástavní podle § 1101 obč. zák. přísluší pronajímateli jen k zajištění nájemného, čemuž svědčí i doslov dekretu ze dne 15. listopadu 1819, čís. 1621 sb. z. s. a dekretu ze dne 10. dubna 1837, čís. 189 sb. z. s. Žalobce však v návrhu výslovně uvádí, že mu žalovaní dluhují rentovou daň s přírážkami za rok 1929 a 1930 1127 Kč, kterou podle smlouvy mají nahraditi. Tato daň není však součástí činže a nepožívá proto zákonného zástavního práva podle § 1101 obč. zák., neboť žalobce ani netvrdí, že tuto

daň dohodou se žalovanými učinil součástí nájemného, zvýšiv o ni nájemné. Podmínek § 1101 obč. zák. proto nebylo a měl býti žalobcův návrh zamítnut.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Žalobce není potud v právu, pokud v dovolacím rekursu tvrdí, že žalovaní nebyli ani k rekursu oprávněni proto, že jednak zaplatili za žalovanou pohledávku s příslušenstvím před výkonem zájemného popsání, jednak toto bylo mimo to ještě zrušeno na návrh žalobcův, takže rekursní soud prý rozhodoval již o věci zrušené. Nehledíc k tomu, že nemohlo býti zrušeno, co nebylo ještě provedeno, přehlíží žalobce, že opravné soudy mohou přezkoumati usnesení prvního soudu jen podle skutkového a právního stavu v době jeho rozhodnutí. V té době mohl první soud jen buď zájemné popsání povolit, jak to vyhovuje názoru navrhovatelovu, nebo nepovolit, jak to zastávali v rekursu jeho odpůrci. Naproti tomu jest žalobcův dovolací rekurs ve věci opodstatněn. Jest ovšem souhlasiti s rekursním soudem, že zákonné právo zástavní přísluší podle § 1101 obč. zák. jen pro nájemné a pachtovné a že i dvorský dekret ze dne 5. listopadu 1819, čís. 1621 sb. z. s., zachovaný v platnosti článkem XIII. čís. 6 úv. zák. k ex. ř. v doslovu čl. VII. novely čís. 118/1914 ř. z. a rovněž i dv. dekr. ze dne 10. dubna 1837, čís. 189 sb. z. s., obsahující předpisy o zájemném popsání vnesených svršků, mají na mysli jen pohledávky nájemného a pachtovného. Z motivů k § 1101 obč. zák. III. novely [§ 206 str. 319 ad c)] je zřejmo, že zákonodárci ani nechtěli rozšířiti rozsah pohledávek pronájemcových, jimž zákonné právo zástavní přísluší na jiné pohledávky, na př. na odškodnění. Ale tu jde právě o otázku, co jest rozuměti »nájemným (pachtovným)« a zda k němu náleží také daň rentová s přírážkami, jichž náhradu nájemník (pachtýř) smlouvou na se vzal. Žalobce učinil návrh na zájemné popsání sice zvláštním podáním, ale současně se žalobou, na kterou v návrhu poukázal. V návrhu uvádí, že jsou mu žalovaní dlužní daň rentovou s přírážkami, kterou mu mají podle pachtovní smlouvy hraditi; a v žalobě uvedl, že se žalovaní mimo pachtovné ročních 7.000 Kč zavázali nahraditi mu též daň rentovou s přírážkami, která mu bude vyměřena z pachtovného, a že daň s přírážkami jsou mu pachtýři povinni platiti spolu s činží čtvrtletně předem. Nelze tedy přisvědčiti rekursnímu soudu, že prý žalobce ani netvrdil, že tuto daň učinil součástí nájemného (pachtovného) dohodou se žalovanými. Návrh na zájemné popsání byl doplňkem žaloby a kromě toho se žalobce i v návrhu dovolával pachtovní smlouvy. Nájemným (pachtovným) rozumí zákon v §§ 1090 a 1094 obč. zák. »cenu« za užívání nájemního (pachtovního) předmětu. Může to býti nejen plat, jenž byl přímo »činží« nazván a pevnou roční sumou smluven, nýbrž i jiné platy nájemníkovy (pachtýřovy), jež tento smlouvou na se vzal a jež sice nejsou pevně určeny, ale jsou určitelný (rozh. čís. 6066 sb. n. s. a j.); tak na př. i náhrada

daní a veřejných dávek, jež jsou pronajímateli předpisovány. I takové vedlejší platy jsou »cenou«, kterou musí nájemník (pachtýř) plnit za užívání věci a o něž se mu činže zvyšuje. Jest pro podstatu věci lhostejné, zda nájemce platí za užívání věci část úplaty pod titulem činže a část pod titulem náhrady daně, či zda platí celou úplatu pod titulem činže, ale v ní také náhradu daní. Jsou-li takové vedlejší platy smlouvenou součástí činže — což právě žalobce tvrdil, a to stačí (sr. k tomu rozh. čís. 3842 sb. n. s.) — přísluší pronajímateli k jich zajištění zákonné právo zástavní podle § 1101 obč. zák. Právem tedy první soud povolil zájemné popsání pro zažalovanou pohledávku.

Čís. 10688.

Těžařstvo jest právnickou osobou po rozumu § 26 obč. zák. Jen ono ručí za závazky, jež podstoupilo proti třetím osobám, nikoliv jednotliví spolutěžaři. Teprve, kdyby byl účtovaný peníz předepsán ve formě příplatků jednotlivým těžařům podle poměru jejich podílů na těžařském jmění, byl by těžař povinen zaplatiti příplatky na něho připadající.

(Rozh. ze dne 11. dubna 1931, Rv I 336/30).

Žalobce domáhal se na žalovaném těžařstvu zaplacení toho, co za ně vynaložil, zaplativ práce konané pro těžařstvo. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Pokud jde především o dovolací důvod nesprávného právního posouzení (§ 503 č. 4 c. ř. s.), nelze přisvědčiti dovolateli, že odvolací soud posoudil spornou věc nesprávně s právního hlediska, vyhověv žalobní prosbě. Těžařstvo jest podle § 138 horn. zák. spolkem ku provozování hor, v němž každý podílník ručí i za příspěvky k provozu horního podniku (příplatky), i za všechny závazky převzaté jménem spolku třetím osobám jen svým podílem na společném jmění. Z toho plyne, že těžařstvo jest právnickou osobou po rozumu § 26 obč. zák. a že ručí za závazky, které podstoupilo proti třetím osobám, jen těžařstvo samo, nikoliv jednotliví spolutěžaři. Jest zjištěno, že na schůzi žalovaného těžařstva ze dne 3. prosince 1924 byl zvolen ředitelem těžařstva bratr žalovaného Mořic S. a že na schůzi té bylo usneseno provést usnesení předešlé schůze těžařstva o uvedení dolových přebytků v provoz a vypsati příplatky. Jest dále zjištěno, že ve smyslu tohoto usnesení těžařstva ze dne 3. prosince 1924 ředitel Mořic S. uložil Emilu G-ovi, by předsevzal vrtací práce, že G. práce ty předsevzal a účtoval za ně nejméně 4.000 Kč. Přihlíží-li se k zákonným ustanovením shora uvedeným, dluhovalo tyto peníze Emilu G-ovi jen žalované těžařstvo, nikoli žalobce jako spolutěžař. Jest dále zjištěno, že žalobce G-em účtovaných 4.000 Kč G-ovi v roce 1925 zaplatil prostřednictvím svého bratra Mořice